

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
บทบาทด้านศาสนា การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับอิหม่าม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิสาส สำหรับอิหม่าม

*****
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น
3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบอรัhim ตายะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส

สำหรับอิหม่าม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับข้อของท่าน

1. อายุ

☐ 40-30 ปี	☐ 50-41 ปี
☐ 60-51 ปี	☐ 61 ปีขึ้นไป

2. การศึกษาในภาคสามัญ

☐ ไม่ได้เรียน	☐ ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า
☐ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	☐ อื่นๆ

3. การศึกษาในภาคศาสนา

☐ อิบติดาอีย์	☐ นุตawa สีเตาะห์
☐ ชานาวีย์	☐ กุลลียะห์
☐ ป่อนะ	☐ อื่นๆ.....

4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร

☐ เกษตรกรรม	☐ รับจำนำ
☐ รับราชการ	☐ ค้าขาย
☐ อื่นๆ.....	

5. รายได้ต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 6,000 บาท	☐ 8,000-6,001 บาท
☐ 10,000-8,001 บาท	☐ 10,001 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี

☐ 10-1 ปี	☐ 20-11 ปี	☐ 21 ปีขึ้นไป

7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร ท่านสามารถ ✓ ได้มากกว่า 1 ข้อ

- ท่านได้จัดทำแผนการในการทำงาน
- ท่านมีการประชุมระหว่างลูกบ้านกับคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- ท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงาน

- ท่านได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานให้กับประชาชน
- ท่านได้มีการประเมินผลในการทำงานต่างๆ ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอิหม่ามในการพัฒนาชุมชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อโดยความเข้าใจและทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน ด้วยกำหนดรายละเอียดของระดับคะแนนของบทบาทดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มีบทบาทมากที่สุด
4	หมายถึง	มีบทบาทมาก
3	หมายถึง	มีบทบาทปานกลาง
2	หมายถึง	มีบทบาทน้อย
1	หมายถึง	มีบทบาทน้อยสุด

1. บทบาทในด้านศาสนา	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำการละหมาดทุก 5 เวลา					
2. ท่านได้จัดหาบุคคลอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ทุกวันศุกร์					
3. ท่านได้ออกเยี่ยมเยียน เพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ในเรื่องศาสนา					
4. ท่านเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทด้วยความเป็นกลาง					
5. ท่านประชาสัมพันธ์เรื่องการเข้าอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชน ชาย หญิง					
6. ท่านให้มีการอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชนในชุมชน					
7. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีการแต่งงานตามหลักศาสนา					
8. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่อง การแต่งงานและการหย่าร้าง					
9. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีงานศพตามหลักศาสนา					

1. บทบาทในด้านศาสนา	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
10. ท่านได้แบ่งมรดกของผู้ที่เสียชีวิตต่อญาติที่ได้รับสิทธิในมรดก					
11. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องการแบ่งมรดก					
12. ท่านจัดกิจกรรมละศิลป์ที่มีสัญคุณเดือนรอมฎอน					
13. ท่านจัดกิจกรรม อิอติกาฟในเดือนรอมฎอน					
14. ท่านได้เก็บชะตาในชุมชนของท่านเสมอ					
15. ท่านจัดจายชะตาให้กับบุคคลที่มีสิทธิ์รับชะตา					

2. บทบาทในด้านการศึกษา	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ท่านส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในด้านศาสนา และสามัญ ในชุมชน					
2. ท่านได้จัดหางบประมาณสนับสนุนในการศึกษาในชุมชน					
3. ท่านได้มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนตามต้องการ					
4. ท่านเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของโรงเรียนตามต้องการ					
5. ท่านได้จัดกิจกรรมและจัดการในโรงเรียนตามต้องการ					
6. ท่านได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กในช่วงประถมศึกษา ในรูปแบบโรงเรียนตามต้องการ					
7. ท่านได้เป็นผู้สอนในโรงเรียนตามต้องการ					
8. ท่านได้จัดการศึกษาเรียนรู้ในมีสัญคุณเป็นประจำ					
9. ท่านมีหน้าที่เป็นผู้สอนที่มีสัญคุณประจำชุมชน					
10. ท่านได้จัดทำห้องสมุดประจำชุมชน					
11. ท่านได้จัดกิจกรรม ค่ายจริยธรรม					

2. บทบาทในด้านการศึกษา	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12. ท่านได้จัดการเรียนกีรืออาตี (อัล-กรุอาน) ในชุมชน					
13. ท่านได้จัดกิจกรรมเรียนรู้ในการอ斫ะะห์ประจำเดือน					
14. ท่านได้นำรายในเรื่องศาสนาเป็นประจำ					
15. ท่านมีการแนะนำแนวทางศึกษาต่อสำหรับชุมชน					

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ท่านเป็นผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
2. ท่านมีส่วนในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
3. ท่านมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอย่างชัดเจน					
4. ท่านใช้หลักการปรึกษา (ชูรอ) 在การบริหารคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
5. ท่านสามารถนำเสนอよいบยาการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด					
6. ท่านสามารถนำよいบยาไปปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม					
7. ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน					
8. ในการบริหารงานของท่านได้มีการประชุมทุกสัปดาห์					
9. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน					
10. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับ อ.บ.ต.					
11. ท่านสำรวจความต้องการของประชาชน เพื่อนำเสนอให้กับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ					

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	บทบาทของอิหม่าม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐที่ไม่ ปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน					
13. ท่านสามารถประสานงานในเรื่องต่างๆ กับองค์กร ต่างๆ ของภาครัฐ เช่น ขอความช่วยเหลือในกรณีต่างๆ					
14. ในกรณีมีโครงการจากภาครัฐ ท่านมีส่วนในการ ประเมินอยู่เสมอ					
15. การบริหารงานในด้านต่างๆ ท่านได้มีการติดตามผล ทุกครั้ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3. ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนาชุมชนของท่านเป็นอย่างไร

3.1 ปัญหา

3.1.1 ปัญหานบทบาทในด้านศาสนา

.....
.....
.....

3.1.2 ปัญหานบทบาทในด้านการศึกษา

.....
.....
.....

3.1.3 ปัญหานบทบาทในด้านการบริหาร

.....
.....
.....

3.2 แนวทางในการแก้ไข

3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา

.....
.....
.....

3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

.....
.....
.....

3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

.....
.....
.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์กับโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนា การศึกษาและการบริการของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับอิหม่าม

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิสาส สำหรับอิหม่าม

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

2. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

นายอิบอรอัม ตายะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิถี

สำหรับอิหม่าม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาตอบตามความเป็นจริง

1. ท่านมีอายุกี่ปี
2. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคสามัญอยู่ในระดับไหน
3. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคศาสนาอยู่ในระดับไหน
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร
5. รายได้ต่อเดือนของท่านเท่าไร
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี
7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กี่วากันบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านศาสนา

- 1.1 ท่านเป็นผู้นำในการละหมาดทุก 5 เวลาหรือไม่ เพาะเหตุใด
- 1.2 ในการอ่านคุตบะห์ในวันศุกร์ท่านได้เลือกบุคคลอย่างไรในการอ่านคุตบะห์
- 1.3 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการสอนสามปัญหาต่างๆ ในชุมชน
- 1.4 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการไกล์เกลี่ยข้อพิพาท
- 1.5 ท่านมีวิธีคัดเลือกเยาวชนอย่างไร ในการเข้าอบรมก่อนการแต่งงาน
- 1.6 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีการแต่งงาน
- 1.7 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีงานศพ
- 1.8 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการแบ่งมรดก
- 1.9 ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องศาสนาหรือไม่ เพาะเหตุใด
- 1.10 ท่านได้จัดกิจกรรมในด้านศาสนาอะไรบ้างและเพาะเหตุใด
- 1.11 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการเก็บชาตในชุมชนและเก็บจากบุคคลใดบ้าง
- 1.12 ท่านใช้หลักการอะไรในการจัดจ่ายชาตและบุคคลใดบ้างที่มีสิทธิรับชาต

2. บทบาทในด้านการศึกษา

- 1.1 ท่านได้จัดการการศึกษาในชุมชนอย่างไรบ้าง
- 1.2 ท่านได้ส่งเสริมกิจกรรมเรียนรู้ในเรื่องค่าศาสนาและสามัญในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.3 ท่านบริหารโรงเรียนตามตัวคิดใช้งบประมาณจากแหล่งใด
- 1.4 ในโรงเรียนตัวคิดท่านมีตำแหน่งอะไรบ้างและมีวิธีการทำงานอย่างไร
- 1.5 ท่านได้สอนในโรงเรียนตามตัวคิดหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.6 ท่านใช้เกณฑ์อย่างไรในการหาครูสอนโรงเรียนตามตัวคิด
- 1.7 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มั่นคงหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.8 ท่านได้จัดทำห้องสมุดในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 1.9 ในชุมชนของท่านได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่ายจริยธรรม การอุ่นเครื่องหัวใจ ให้กับเยาวชนหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 2.10 ท่านได้จัดกิจกรรมบรรยายประจำสปดาห์หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 2.11 ท่านมีการแนะนำการศึกษาต่อสำหรับเยาวชนหรือไม่ เพราะเหตุใด

3. บทบาทในด้านการบริหาร

- 3.1 การทำงานในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดท่านได้มีการบริหารงานอย่างไร เพราะเหตุใด
- 3.2 ท่านได้เสนอนโยบายอะไรในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เพราะเหตุใด
- 3.3 ท่านได้นำนโยบายมาปฏิบัติ หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.4 ท่านใช้หลักการอย่างไรในการบริหารในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- 3.5 ท่านได้ใช้เกณฑ์อย่างไรในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- 3.6 ท่านได้แบ่งหน้าที่อย่างไร ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และมีฝ่ายอะไรบ้าง
- 3.7 การบริหารงานได้มีการประชุมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.8 ท่านเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.9 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรือ อ.บ.ต. หรือไม่ เพราะเหตุใด
- 3.10 ท่านสำรวจความต้องการของประชาชนด้วยวิธีการอย่างไร
- 3.11 ในการบริหารงานท่านได้มีการประสานงานหรือได้รับความร่วมมือจากองค์กรใดบ้าง
- 3.12 การบริหารงานนั้นมีการติดตามผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์กับโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3. ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ในการพัฒนาชุมชนของท่านเป็นอย่างไร

3.1 ปัญหา

- 3.1.1 ปัญหานบทบาทในด้านศาสนา
- 3.1.2 ปัญหานบทบาทในด้านการศึกษา
- 3.1.3 ปัญหานบทบาทในด้านการบริหาร

3.2 แนวทางในการแก้ไข

- 3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา
- 3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา
- 3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

ภาคพนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

บทบาทด้านศาสนា การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิถี
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น
3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบอรัhim ตายะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

**บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถานนี้สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- + 1 หมายถึง แนวโน้มที่คำถานสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถานสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- 1 หมายถึง แนวโน้มที่คำถานไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. อายุ				
☐ 40-30 ปี				
☐ 50-41 ปี				
☐ 60-51 ปี				
☐ 61 ปีขึ้นไป				
2. การศึกษาในภาคสามัญ				
☐ ไม่ได้เรียน				
☐ ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า				
☐ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า				
☐ ปริญญาตรี				
☐ สูงกว่าปริญญาตรี				
☐ อื่นๆ				
3. การศึกษาในภาคศาสนา				
☐ อินติคาอีซ์ ☐ กุลลียะห์				
☐ มุตาวะสิตะยะ ☐ ปอนะ				
☐ ชานาวีห์ ☐ อื่นๆ.....				

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	+1	
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร ☐ เกษตรกรรม ☐ รับจำนำ ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ อื่นๆ.....				
5. รายได้ต่อเดือน ☐ น้อยกว่า 6,000 บาท ☐ 8,000-6,001 บาท ☐ 10,000-8,001 บาท ☐ 10,001 บาทขึ้นไป				
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี ☐ ปี 10-1 ☐ ปี 20-11 ☐ ปีขึ้นไป 21				
7. ลักษณะการปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของ ท่านเป็นเช่นไร ท่านสามารถ ✓ ได้มากกว่า 1 ข้อ ☐ ท่านได้จัดทำแผนการในการทำงาน ☐ ท่านมีการประชุมระหว่างลูกบ้านกับคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด ☐ ท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงาน ☐ ท่านได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและ รูปแบบการทำงานให้กับประชาชน ☐ ท่านได้มีการประเมินผลในการทำงานต่างๆ ในชุมชน				

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม

- คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อโดยความเข้าใจและพิจารณาข้อความดังกล่าว
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านได้พิจารณาไว้ ดังต่อไปนี้
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
  - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
  - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านศาสนา	ระดับการพิจารณา			สำหรับผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำการละหมาดทุก 5 เวลา				
2. ท่านได้จัดหาบุคคลอ่านคุณบท์ในวันศุกร์ทุกวันศุกร์				
3. ท่านได้ออกเยี่ยมเยียน เพื่อสอบถามปัญหาต่างๆ ในเรื่องศาสนา				
4. ท่านเป็นผู้ไกล่เกลี่ยในข้อพิพาทด้านศาสนา				
5. ท่านประชาสัมพันธ์เรื่องการเข้าอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชน ชาย หญิง				
6. ท่านให้มีการอบรมก่อนการแต่งงานของเยาวชนในชุมชน				
7. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีการแต่งงานตามหลักศาสนา				
8. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่อง การแต่งงานและการหย่าร้าง				
9. ท่านได้มีหน้าที่ในการจัดทำพิธีงานศพตามหลักศาสนา				
10. ท่านได้แบ่งมรดกของผู้ที่เสียชีวิตต่อญาติที่ได้รับสิทธิในมรดก				
11. ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องการแบ่งมรดก				
12. ท่านจัดกิจกรรมละศีลอดที่มีสัดส่วนในเดือนรอมฎอน				
13. ท่านจัดกิจกรรม อิอติกافในเดือนรอมฎอน				
14. ท่านได้เก็บชะกาตในชุมชนของท่านเสมอ				
15. ท่านจัดจ่ายชะกาตให้กับบุคคลที่มีสิทธิ์รับชะกาต				

2. บทบาทในด้านการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนในด้านศาสนา และสามัญ ในชุมชน				
2. ท่านได้จัดทางบประมาณสนับสนุนในการศึกษาใน ชุมชน				
3. ท่านได้มีการพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียนต่อไป				
4. ท่านเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของโรงเรียนต่อไป				
5. ท่านได้จัดกิจกรรมและจัดการในโรงเรียนต่อไป				
6. ท่านได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กในช่วงปีก่อนศึกษา ในรูปแบบโรงเรียนต่อไป				
7. ท่านได้เป็นผู้สอนในโรงเรียนต่อไป				
8. ท่านได้จัดการศึกษาระยันรู้ในมัธยมศึกษาปีประจําฯ				
9. ท่านมีหน้าที่เป็นผู้สอนที่มัธยมศึกษาปีประจําชุมชน				
10. ท่านได้จัดทำห้องสมุดประจำชุมชน				
11. ท่านได้จัดกิจกรรม ค่ายจริยธรรม				
12. ท่านได้จัดการเรียนรู้อ่าน(อัด-กรุอ่าน) ในชุมชน				
13. ท่านได้จัดกิจกรรมเรียนรู้ในการออกตะลุย ประจำเดือน				
14. ท่านได้บรรยายในเรื่องศาสนาเป็นประจํา				
15. ท่านมีการแนะนำการศึกษาต่อสำหรับชุมชน				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านเป็นผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจในคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด				
2. ท่านมีส่วนในการเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำ มัสยิด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	+1	+1	
3. ท่านมีการแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอย่างชัดเจน				
4. ท่านใช้หลักการปรึกษา (ชูรอ) 在การบริหาร คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
5. ท่านสามารถนำเสนอนโยบายการบริหารใน คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด				
6. ท่านสามารถนำนโยบายมาปฏิบัติให้เห็นเป็น ^{รูปธรรม}				
7. ท่านเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นในการ บริหารงาน				
8. ใน การบริหารงานของท่าน ได้มีการประชุมทุก สัปดาห์				
9. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน				
10. ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับ อ.บ.ต.				
11. ท่านสำรวจความต้องการของประชาชน เพื่อ ^{นำเสนอด้วยกับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ}				
12. ท่านให้ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ของภาครัฐ ที่มาปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน				
13. ท่านสามารถประสานงานในเรื่องต่างๆ กับองค์กร ต่างๆ ของภาครัฐ เช่น ขอความช่วยเหลือในกรณี ต่างๆ				
14. ในกรณีมีโครงการจากภาครัฐ ท่านมีส่วนในคณะกรรมการอยู่เสมอ				
15. การบริหารงานในด้านต่างๆ ท่านได้มีการติดตามผล ทุกครั้ง				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำถามนี้สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

+ 1 หมายถึง แนวโน้มที่ท่านคิดว่าคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

- 1 หมายถึง แนวโน้มที่ท่านคิดว่าคำถามไม่สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3.ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ชุมชนของท่านเป็นอย่างไร	ในการพัฒนา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
		+1	0	-1	
3.1 ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> 3.1.1 ปัญหานบทบาทในด้านศาสนา 3.1.2 ปัญหานบทบาทในด้านการศึกษา 3.1.3 ปัญหานบทบาทในด้านการบริหาร 					
3.2 แนวทางในการแก้ไข <ul style="list-style-type: none"> 3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา 3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา 3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร 					

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสตร์ การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชบุรี

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิสาส สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของอิหม่าม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 บทบาทในด้านศาสนา

2.2 บทบาทในด้านการศึกษา

2.3 บทบาทในด้านการบริหาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

2. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายอิบรอหิม ตายะ

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทด้านศาสตร์ การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิถี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย หน้าข้อที่ท่านคิดว่าคำตามนี้สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของ
ตัวอิหม่าม

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำตามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำตามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำตามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

ข้อมูลทั่วไป	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1. ท่านมีอายุกี่ปี				
2. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคสามัญอยู่ในระดับไหน				
3. ท่านมีระดับการศึกษาในภาคศาสนาอยู่ในระดับไหน				
4. อาชีพที่ทำรายได้มากที่สุดของท่านคืออาชีพอะไร				
5. รายได้ต่อเดือนของท่านเท่าไร				
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่ามกี่ปี				
7. การปฏิบัติงานและรูปแบบการทำงานของท่านเป็นเช่นไร				

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของอิหม่าม

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อโดยความเข้าใจและพิจารณาข้อความดังกล่าว
แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับคะแนนที่ท่านได้พิจารณาไว้ ดังต่อไปนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำตามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำตามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำตามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

1. บทบาทในด้านค่าศาสนา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
1.1 ท่านเป็นผู้นำในการละหมาดทุก 5 เวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด				
1.2 ใน การอ่านคุณบะห์ในวันศุกร์ท่านได้เลือกนุ肯คลอย่างไรในการอ่านคุณบะห์				
1.3 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการสอบถามปัญหาต่างๆ ในชุมชน				
1.4 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการไกกล่อกลี่ข้อพิพาท				
1.5 ท่านมีวิธีคัดเลือกเยาวชนอย่างไร ในการเข้าอบรมก่อนการแต่งงาน				
1.6 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีการแต่งงาน				
1.7 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการจัดพิธีงานศพ				
1.8 ท่านใช้วิธีการอย่างไรในการแบ่งมรดก				
1.9 ท่านได้ให้คำปรึกษาในเรื่องศาสนาหรือไม่ เพราะเหตุใด				
1.10 ท่านได้จัดกิจกรรมในด้านศาสนาอะไรบ้างและเพราะเหตุใด				
1.11 ท่านมีหน้าที่อย่างไรในการเก็บชະกาตในชุมชนและเก็บจากนุ肯คลใดบ้าง				
1.12 ท่านใช้หลักการอะไรในการจัดจ่ายชະกาตและบุญคุณให้นำงที่มีสิทธิรับชະกาต				

2. บทบาทในด้านการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
2.1 ท่านได้จัดการการศึกษาในชุมชนอย่างไรบ้าง				
2.2 ท่านได้ส่งเสริมกิจกรรมเรียนรู้ในเรื่องศาสนาและสามัคัญในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด				

2. บทบาทในด้านการศึกษา	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
2.3 ท่านบริหารโรงเรียนติดกีฬาและใช้งบประมาณจากแหล่ง ใด				
2.4 ในโรงเรียนติดกีฬาท่านมีตำแหน่งอะไรบ้างและมีวิธีการ ทำงานอย่างไร				
2.5 ท่านได้สอนในโรงเรียนติดกีฬาหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.6 ท่านใช้เกณฑ์อย่างไรในการหาครูสอนโรงเรียนติดกีฬา				
2.7 ท่านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มั่นคงหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.8 ท่านได้จัดทำห้องสมุดในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.9 ในชุมชนของท่านได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ค่าย จริยธรรม การอุดหนุน ให้กับเยาวชนหรือไม่ เพราะเหตุใด				
2.10 ท่านได้จัดกิจกรรมบรรยายประจำสัปดาห์หรือไม่ เพราะ เหตุใด				
2.11 ท่านมีการแนะนำแนวทางการศึกษาต่อสำหรับเยาวชนหรือไม่ เพราะเหตุใด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.1 การทำงานในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดท่านได้ มีการบริหารงานอย่างไร เพราะเหตุใด				
3.2 ท่านได้เสนอนโยบายอะไรในคณะกรรมการอิสลาม ประจำมัสยิด เพราะเหตุใด				
3.3 ท่านได้นำนโยบายมาปฏิบัติ หรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.4 ท่านใช้หลักการอย่างไรในการบริหารในคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด				
3.5 ท่านได้ใช้เกณฑ์อะไรในการเลือกคณะกรรมการอิสลาม ประจำมัสยิด				

3. บทบาทในด้านการบริหารงาน	ระดับการพิจารณา			สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1	
3.6 ท่านได้แบ่งหน้าที่อย่างไร ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และมีฝ่ายอะไรบ้าง				
3.7 การบริหารงานได้มีการประชุมหรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.8 ท่านเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานหรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.9 ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้านหรือ อ.บ.ต. หรือไม่ เพราะเหตุใด				
3.10 ท่านสำรวจความต้องการของประชาชนด้วยวิธีการอย่างไร				
3.11 ในการบริหารงานท่านได้มีการประสานงานหรือได้รับความร่วมมือจากองค์กรใดบ้าง				
3.12 การบริหารงานนั้นมีการติดตามผลหรือไม่ เพราะเหตุใด				

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์กับ โครงสร้างที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข
กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านคิดว่า คำถามนั้น สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการ
แก้ไข

+1 หมายถึง แนวโน้มว่า ข้อคำถาม สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถาม สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

-1 หมายถึง แนวโน้มว่า ข้อคำถาม ไม่สอดคล้องกับปัญหา และแนวทางในการแก้ไข

3.ท่านมีปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ชุมชนของท่านเป็นอย่างไร	ในการพัฒนา			ระดับการพิจารณา	สำหรับ ผู้วิจัย
	+1	0	-1		
3.1 ปัญหา <ul style="list-style-type: none"> 3.1.1 ปัญหานบทบาทในด้านศาสนา 3.1.2 ปัญหานบทบาทในด้านการศึกษา 3.1.3 ปัญหานบทบาทในด้านการบริหาร 					
3.2 แนวทางในการแก้ไข <ul style="list-style-type: none"> 3.2.1 บทบาทในด้านศาสนา 3.2.2 บทบาทในด้านการศึกษา 3.2.3 บทบาทในด้านการบริหาร 					

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการ

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน พศ.ดร.มุ罕หมัดชากิ เจ๊ะะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง อายุ่งละ 1 ชุด

ด้วย นายอิบรา欣 ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิสา โดยมี พศ.ดร.สุจิตมีดี อาพัทธานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา สุจิตระวิวงศ์)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา
โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630
โทรสาร. 0 7334 8322

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รศ.ดлемนรณจน์ นากา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กับโครงการสร้าง อายุang ละ 1 ชุด

ด้วย นายอิบรา欣 ตายะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ พศ.ดร.สุจิตมี อาพทชานานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา สุจิตะวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 832

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ข้อความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อ.ดร. ประเสริฐ บันฑิตศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กับโครงสร้าง อายุang 1 ชุด

ด้วย นายอิบราอิม ตายะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส โดยมีอาจารย์ พศ.ดร. จิตมี อพทวนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา จิติระวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 8322

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อ. สนั่น เพ็งเหมือน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่ 1 แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กับ โครงสร้าง
อย่างละเอียด

ด้วย นายอิบรอ欣 ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการ
บริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชวิวาส โดยมีอาจารย์ พค.ดร. สุจิตมี อาพัทธานันท์ เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงให้ร้องขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม
ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็น
ข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา สุจิตระวีวงศ์)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 832

ที่ ศธ 0521.2.0703

ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

21 มิถุนายน 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน คุณ อามีเนาะ นาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยและแบบสัมภาษณ์กึ่ง โกรงสร้าง อย่างละ 1 ชุด

ด้วย นายอิบรา欣 ตาเยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดราชบุรี โดยมีอาจารย์ พศ.ดร. จิติมดี อาพัทธานันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาการศึกษาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของเครื่องมือในการวิจัย พร้อมทั้งขอเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ในการนำไปใช้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุชาดา จิติระวีวงศ์)
หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ธุรการภาควิชาการศึกษา

โทร. 0 7331 3928-50 ต่อ 1630

โทรสาร. 0 7334 8322

ภาคผนวก ฉ
ความที่ยงตรงตามเนื้อหา

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กับโครงสร้าง ให้กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กับโครงสร้าง เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กับโครงสร้างในการวิจัย โดยการใช้สูตร (Index of Congruence) IOC ซึ่งเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปโดยใช้สูตร(ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549:73)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$$\frac{\sum R}{N}$$

แทน ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม

- + 1 หากถึง แนะนำว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
  - 0 หากถึง ไม่แนะนำว่าข้อคำถามสอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
  - 1 หากถึง แนะนำว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับลักษณะของบทบาทของอิหม่าม
- ซึ่งจะเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย สำหรับข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามจะนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งมีผลดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อมูลทั่วไป							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

7	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
บทบาทในด้านศาสนา							
1	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
2	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
13	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
บทบาทในด้านการศึกษา							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
บทบาทในด้านการบริหารงาน							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
10	+1	+1	+1	+1	0	5	0.8
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
ปัญหา และแนวทางในการแก้ไข							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

2. ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์กับโถรังสร้าง

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อมูลทั่วไป							
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
บทบาทในด้านศาสนา							
1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	3	0.6
11	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
12	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
บทบาทในด้านการศึกษา							
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8

5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

บทบาทในด้านการ

บริหาร

1	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6
10	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ปัญหา และแนวทางใน

การแก้ไข

1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิจัย เรื่องบทบาทด้านศาสนา การศึกษาและการบริหารของอิหม่ามในจังหวัดนราธิวาส มีดังนี้

ข้อ	เรื่อง	ค่าสัมประสิทธิ์แอลfa
		α
1	บทบาทในด้านศาสนา	.919
2	บทบาทในด้านการศึกษา	.920
3	บทบาทในด้านการบริหาร	.920
รวม		.920

ภาคผนวก ช

พระราชบัญญัติ

การบริหารองค์กรศาสนາอิสลาม

พ.ศ. ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติ
การบริหารองค์กรศาสนາอิสลาม

พ.ศ. ๒๕๔๐

กฎมิผลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมัสยิดอิสลามและกฎหมายว่าด้วยการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐
- (๒) พระราชบัญญัติการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๕๘๘
- (๓) พระราชบัญญัติการศาสนูปถัมภ์ฝ่ายอิสลาม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“มัสยิด” หมายความว่า สถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจ โดยจะต้องมี ละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม

“สับปูรุยประจำมัสยิด” หมายความว่า มุสลิมที่คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด มีมติรับเข้าเป็นสับปูรุยประจำมัสยิด และมีชื่อยื่นทะเบียนสับปูรุยประจำมัสยิด แต่ผู้นั้นจะเป็น สับปูรุยเกินกว่าหนึ่งมัสยิดในเวลาเดียวกันไม่ได้

“อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด

“คอเต็บ” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด

“บิหลัน” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง วัฒนธรรม* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออก กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎหมายนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจุพาราชมนตรีคนหนึ่ง เพื่อเป็นผู้นำกิจการ ศาสนาอิสลามในประเทศไทย

ให้นายกรัฐมนตรีนิยามชื่อผู้ที่จะดำรงตำแหน่งจุพาราชมนตรีซึ่งได้รับความเห็นชอบ จากกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วประเทศขึ้นถูกเลกิ๊า เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เป็นจุพาราชมนตรี

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาจุพาราชมนตรีตามวาระสองให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎหมาย

ให้มีเงินอุดหนุนฐานะจุพาราชมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗ จุพาราชมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นมุสลิมผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในศาสนาอิสลามเป็นอย่างดี
- (๔) เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามโดยเคร่งครัด
- (๕) เป็นผู้มีความสัมพันธ์อันดีกับทุกศาสนา
- (๖) เป็นผู้มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาลงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุ้นไทย
- (๙) ไม่เป็นผู้พupoภกภgnไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือมีจิตพ่นฟ้อนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๘ จุฬาราชมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้กำกับดูแลและเสนอความเห็นต่อทางราชการเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม
- (๒) แต่งตั้งคณะกรรมการคุณวุฒิเพื่อให้กำกับดูแลบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
- (๓) ออกประกาศแจ้งผลการคุ้ดวงจันทร์ตามมาตรา ๓๕ (๑) เพื่อกำหนดวันสำคัญทางศาสนา
- (๔) ออกประกาศเกี่ยวกับข้อวินิจฉัยตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๙ จุฬาราชมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจากตำแหน่ง
- (๓) มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑

มาตรา ๑๐ จุฬาราชมนตรี กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรรมการอิสลามประจำจังหวัด และกรรมการอิสลามประจำมัสยิด มีสิทธิ์รวมเสื้อครุยและประดับเงินพระปรมาภิไธย ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๑ เมื่อเห็นสมควร กระทรวงศึกษาธิการอาจจัดตั้ง “อิสลามวิทยาลัย”ขึ้น เพื่อให้การศึกษาและอบรมทางวิชาการศาสนา วิชาการทั่วไป และวิชาชีพได้

หมวด ๒

การจัดตั้งและการเลิกมัสยิด

มาตรา ๑๒ การสร้าง การจัดตั้ง การซ้าย การรวม การเลิก และการจดทะเบียน มัสยิด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดตั้ง การรวม และการเลิกมัสยิด ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ให้มัสยิดที่ได้จดทะเบียนจัดตั้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีฐานะเป็น นิติบุคคล โดยให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นผู้แทนของมัสยิดในกิจการที่เกี่ยวกับ บุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่ง หรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา ๑๔ มัสยิดที่เป็นนิติบุคคลอาจเลิกได้โดยการจดทะเบียนเลิกมัสยิดต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่

บรรดาทรัพย์สินของมัสยิดที่เลิกตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคล ที่อยู่ใกล้ที่สุด ถ้าไม่อาจทำได้ให้โอนไปยังมัสยิดที่เป็นนิติบุคคลที่อยู่ในลำดับถัดไป เว้นแต่เป็น ทรัพย์สินที่ได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ และผู้อุทิศให้ได้แสดงเจตนาไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๕ มัสยิดที่ได้จดทะเบียนแล้วให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการอิสลาม ประจำมัสยิดตามหมวด ๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันจดทะเบียน

หมวด ๓

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการกลางนี้เรียกว่า “คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยจุฬาราชมนตรีเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละหนึ่งคน และจากกรรมการอื่นซึ่งคัดเลือกโดยจุฬาราชมนตรีมีจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ถ้ามีเศษให้ปัดทิ้ง

การคัดเลือกผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และการคัดเลือกกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเองเป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการ และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๑๗ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓ ยกเว้น (๒) และ (๑๐)
- (๒) มีอายุไม่น่าจะว่าสามสิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม*ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้คำปรึกษาหรือข้อแนะนำแก่บ้านอิสลามแก่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
- (๓) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินและการจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมัสยิด

(๕) ออกระเบียบวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๖) ปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในจังหวัดที่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ในการนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจะมอบหมายให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ใกล้เคียงปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

(๗) พิจารณาอนุมัติคำร้องคัดค้านตามมาตรา ๔๑

(๘) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับรายจ่ายของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๙) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลาม

(๑๐) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา และการศึกษาศาสนาอิสลาม

(๑๑) ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในกิจการที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งมีภาระการดำรงตำแหน่งหนึ่งทักษิณ และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้มีการคัดเลือกเพื่อดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันครบกำหนดตามวาระ ในระหว่างที่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกจาก

(๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้มีการคัดเลือกและดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ว่างเหลือไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่มีคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่พ้นจากตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ในการประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงซึ่งขาดแต่ถ้าเป็นมติให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าเป็นมติให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขานุการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการของสำนักงาน

มาตรา ๒๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย โดยมีคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยอาจมีมติมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้เลขานุการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบในการของสำนักงาน

หมวด ๔

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

มาตรา ๒๓ จังหวัดใดมีรายภูรนับถือศาสนาอิสลามและมีมัสยิดตามมาตรา ๑๓ ไม่น้อยกว่าสามมัสยิด ให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยประกาศให้จังหวัดนั้นมีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดคณะกรรมการนั้นประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคนแต่ไม่เกินสามสิบคน

การคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้อิหม่ามประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นเป็นผู้คัดเลือก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขาธุการและตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ เลขาธุการ และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๒) เป็นสัปปะรุยประจำมัสยิดในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวัน
คัดเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันคัดเลือก

มาตรา ๒๕ กรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีภาระการดำรงตำแหน่งหนึ่งหนี่ง เมื่อ
ตำแหน่งกรรมการอิสลามประจำจังหวัดว่างลงให้มีการคัดเลือกกรรมการแทนภายใต้สิบวันนับ
แต่วันที่ตำแหน่งว่าง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ตำแหน่ง
กรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนดตามวาระ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และยังมีกรรมการเหลืออยู่ไม่
น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่ได้รับการคัดเลือก จะไม่ให้มีการคัดเลือกกรรมการแทน
ตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่ง
ทดแทน

มาตรา ๒๖ ในจังหวัดที่มีคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการมี
อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับศาสนาอิสลามต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๒) กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
ในจังหวัดและจังหวัดอื่นตามที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมอบหมาย
- (๓) ประสานมติหรือข้อความร้องทุกข์ของสัปปะรุยประจำมัสยิดซึ่งเห็นว่าไม่ได้
รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- (๔) กำกับดูแลการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย
- (๕) พิจารณาแต่งตั้งและถอนคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
- (๖) สอบสวนพิจารณาให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งตาม
มาตรา ๔๐ (๕)
- (๗) สั่งให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพกหน้าที่ระหว่างถูกสอบสวน

- (๙) พิจารณาเกี่ยวกับการจัดตั้ง การซ้าย การรวม และการเลิกมัสยิด
- (๑๐) แต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่ง อิหม่าม คอเตี๊บ และบินหลัน เมื่อตำแหน่งดังกล่าวว่างลง
- (๑๑) ออกหนังสือรับรองการสมรสและการหย่าตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
- (๑๒) ประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดกตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามเมื่อได้รับการร้องขอ
- (๑๓) จัดทำทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารและบัญชีรายรับ รายจ่าย ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและทรัพย์สินให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยทราบปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี
- (๑๔) ออกประกาศและให้คำรับรองเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามในจังหวัด

มาตรา ๒๗ นอกจากการพื้นจากตำแหน่งตามวรรณะตามมาตรา ๒๕ กรรมการ อิสลามประจำจังหวัดพื้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกจาก
- (๓) คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕
- ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศรายชื่อกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่พ้นจาก ตำแหน่งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้นำมาตรา ๒๑ มา ใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีฐานะเป็นนิติ บุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด โดยมีคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดเป็นผู้แทนของสำนักงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัดอาจมีมติอนุมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ และให้ เลขานุการคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบในการของสำนักงาน

หมวด ๕

คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดคณะกรรมการนี้ ประกอบด้วย

- (๑) อิหม่ามเป็นประธานกรรมการ
- (๒) คอเต็บเป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) บิหลั่นเป็นรองประธานกรรมการ และ
- (๔) กรรมการอื่นตามจำนวนที่ที่ประชุมสัปปะรุญประจำมัสยิดนั้นกำหนดจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบสองคน

ให้สัปปะรุญประจำมัสยิดซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ประชุมกันคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งตามวาระหนึ่ง

ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเลือกกรรมการตาม (๔) เป็นเลขานุการหนึ่ง คน นายทะเบียนหนึ่งคน เหรัญญิกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

ให้ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหรือกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเป็นประธานในที่ประชุมสัปปะรุญประจำมัสยิด เพื่อคำนิการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด แล้วเสนอคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๑ อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๒) จ่านพระคัมภีร์อัลกุรอานได้ถูกต้อง
- (๓) สามารถนำในการปฏิบัติศาสนกิจได้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
- (๔) มีความสามารถแสดงธรรมได้
- (๕) เป็นสัปปะรุญประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ไม่ถือเป็นนักพรตหรือนักบัวช การพ้นจากตำแหน่งของ อิหม่าม คอเต็บ และบิหลั่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๒ กรรมการตามมาตรา ๓๐ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗
- (๒) เป็นสับปูรุษประจำมัสยิดนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก
- (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่มัสยิดนั้นตั้งอยู่ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันคัดเลือก

มาตรา ๓๓ เมื่อตำแหน่งอิหม่าม คอเต็บ หรือบิหลั่น ว่างลง ให้นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๐ มาใช้เพื่อดำเนินการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๓๔ กรรมการตามมาตรา ๓๐ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี เมื่อตำแหน่งกรรมการว่างลง ให้นำวิธีการตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๐ มาใช้เพื่อดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง เว้นแต่ตำแหน่งกรรมการดังกล่าวว่างลงเนื่องจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ (๔) และผู้ที่พ้นจากตำแหน่งได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๔๑ ระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้นับแต่วันที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติ

ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงกำหนดตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ กรรมการที่ได้รับการคัดเลือกแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเมืองน้ำเชี่ยว ดังต่อไปนี้

- (๑) บำรุงรักษามัสยิดและทรัพย์สินของมัสยิดให้เรียบร้อย
- (๒) วางระเบียบปฏิบัติภายในของมัสยิดเพื่อให้การดำเนินงานของมัสยิดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

- (๓) ปฏิบัติตามตำแหน่งนำชี้แจงของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในเมืองน้ำเชี่ยวไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและกฎหมาย
- (๔) สนับสนุนสับปูรุษในการปฏิบัติศาสนกิจ ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางที่ชอบตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

- (๕) พิจารณาไม่มติรับมุสลิมเข้าเป็นสังคมปูรุษประจำมัสยิด
- (๖) อำนวยความสะดวกและอบรมสั่งสอนให้สังคมปูรุษประจำมัสยิดปฏิบัติศาสนกิจโดยถูกต้องเคร่งครัด
- (๗) ประเมินประเมินข้อพิพากษาว่าสังคมปูรุษประจำมัสยิดเมื่อไหร่รับการร้องขอ
- (๘) จัดให้มีและรักษาสมุดทะเบียนสังคมปูรุษประจำมัสยิด และตรวจสอบแก้ไขเพิ่มเติมสมุดทะเบียนดังกล่าวให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง
- (๙) จำหน่ายชื่อสังคมปูรุษประจำมัสยิดออกจากทะเบียน เมื่อได้สอบสวนแล้วปรากฏว่าผู้นี้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
- (๑๐) จัดให้มีทะเบียนทรัพย์สิน เอกสาร และบัญชีรายรับรายจ่ายของมัสยิดให้ถูกต้องตรงความเป็นจริง และจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน และทรัพย์สินของมัสยิด แล้วรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี
- (๑๑) คุดวงจันทร์และแจ้งผลการคุดวงจันทร์ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
- (๑๒) สร้างเสริมการศึกษาและจัดกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม

มาตรา ๓๖ สังคมปูรุษประจำมัสยิดผู้ถูกจำหน่ายชื่อตามมาตรา ๓๕ (๕) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ประกาศให้จำหน่ายชื่อออกจากทะเบียน และให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องคัดค้าน นัดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้านและการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

- มาตรา ๓๗ อิหม่ามมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
- (๒) ปกครองดูแลและแนะนำเจ้าหน้าที่ของมัสยิดให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เรียบร้อย
- (๓) แนะนำให้สังคมปูรุษประจำมัสยิดปฏิบัติให้ถูกต้องตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามและกฎหมาย
- (๔) อำนวยความสะดวกแก่มุสลิมในการปฏิบัติศาสนกิจ

(๕) สั่งสอนและอบรมหลักธรรมทางศาสนาอิสลามแก่บรรดาสัปปุรุษประจำมัสยิด

มาตรา ๓๙ คือเต็มมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการแสดงธรรมแก่สัปปุรุษประจำมัสยิด

มาตรา ๓๔ บิหลั่นมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามในการประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา

มาตรา ๔๐ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพื้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ครบกำหนดควรตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง สำหรับกรรมการอื่นตามมาตรา ๓๐ (๔) ในคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

(๔) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒

(๕) สัปปุรุษประจำมัสยิดตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง จำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งขึ้นคำร้องต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดขอให้พ้นจากตำแหน่ง และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยแล้วมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสอบสวนแล้วเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิด หรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือดำเนินกิจการของมัสยิดไปในทางไม่สูงนเรียบร้อย หรือขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม หรือกระทำการอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ของมัสยิด และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดวินิจฉัยแล้วมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่สอบสวนแล้วเห็นว่าพฤติกรรมนี้แห่งความผิดที่ได้กระทำยังไม่ถึงขั้นให้พ้นจากตำแหน่ง คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดอาจวินิจฉัยให้ภาคทัณฑ์ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๔๑ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดซึ่งพื้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐ (๔) (๕) และ (๖) มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง และให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพิจารณา

วินิจฉัยให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องคัดค้าน มติของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยให้เป็นที่สุด

การยื่นคำร้องคัดค้าน และการวินิจฉัยคำร้องคัดค้านตามวาระหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๔๒ การประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ให้นำมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งจุพาราชมนตรีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕

ให้กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและกรรมการอิสลามประจำจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปอีกสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๔ ให้มัสยิดซึ่งได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ เป็นมัสยิดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้ “อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย” ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศาสนาคริสต์นิกายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นอิสลามวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ บรรดาภูมิธรรมะทรง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติมัสยิดอิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ และพระราชบัญญัติการศาสนาคริสต์นิกายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๙ ให้ใช้บังคับโดยอนุโลมก่อนจนกว่าจะมีกฎหมายทรง ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสอนของพระบรมราชโองการ
พลเอก ชาลิต ยงใจยุทธ
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติมติสยิด อิสลาม พ.ศ. ๒๔๕๐ พระราชนูญถือว่าด้วยการศาสนาปัจจัมภ์ฝ่ายอิสลาม พุทธศักราช ๒๔๘๙ และ พระราชบัญญัติถือว่าด้วยการศาสนาปัจจัมภ์ฝ่ายอิสลาม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชบัญญัติแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๒๐ ในพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีการกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชบัญญัติการโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดู理งานตำแหน่งหรือผู้ชี้ช่องปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่างๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่อยอนุรัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปกันหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนการกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไป

เป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้
สืบคันจาก (ออนไลน์) : <http://www.thailandlawyercenter.com> [15 สิงหาคม 2555]

ภาคผนวก ๗
คำศัพท์ในงานวิจัย

คำศัพท์ในงานวิจัย

กลีมะห์สหาดะห์ หมายถึง คำที่ปฏิญาณตนก่อนที่จะเป็นมุสลิม

กิตาบ หมายถึง หนังสือ

กีรออาตี หมายถึง การเรียนการสอนอัล-กุรอาน

เกาะฉือ-เกาะด้วย หมายถึง การกำหนดสภาพการณ์ของอัลลอห์ สุบท่านจะสะดวกมาในทุกสรรพสิ่งในจักรวาลและผืนแผ่นดิน

ขนมอาซูรอ หมายถึง การเอา ข้าว ถั่ว งาและผลไม้บางชนิดมาเป็นอาหาร

คุตบะห์ หมายถึง การเทศนาธรรมโดยผู้ทรงความรู้

เคาะลีฟะห์ หมายถึง ตัวแทน ผู้มีอำนาจปกครอง

ชาเรีอะห์ หมายถึง กฎหมายอิสลาม

ชะกาต หมายถึง สิ่งที่มนุษย์ต้องจ่ายออกไปให้กับผู้ที่มีสิทธิรับชะกาต

ชะกาตฟิตตราะห์ หมายถึง ผู้ที่เป็นมุสลิมทุกคนจำเป็นต้องจ่ายชะกาตฟิตตราะห์

ชาเยาะห์ หมายถึง บทสุนทรพจน์ที่เป็นภาษาบาลี

ชูรอ หมายถึง การปรึกษาหารือ

ญ่าอีลียะห์ หมายถึง สภาพของสังคมมีแต่ความงมงายและมีความป่าเถื่อน

ตะวะห์ หมายถึง เชิญชวนให้กระทำการดี (การเผยแพร่ศาสนา)

ดาวุสสلام หมายถึง สภาพของสังคมมีความสันติสุขโดยใช้บทบัญญัติแห่งอิสลาม

ดูอาสุ หมายถึง การวิงวอน การขอพรต่ออัลลอห์ สุบท่านจะสะดวก

ตะวักกุล หมายถึง การมองหมาย

ตัจญูวีด หมายถึง เป็นหลักการอ่าน อัล-กุรอาน

ตัวเฟชล้อล-กรอาน หมายถึง การอธิบายความหมายของล้อล-กรอาน

นบี หมายถึง ผู้ที่ได้รับโองการจากอัลลอห์ สุบahanะสุวะตะอาลา เพื่อนำไปปฏิบัติเป็นการเฉพาะตัวเองไม่มีหน้าที่ต้องเผยแพร่ต่อบุคคลทั่วไป

บานอ หมายถึง โต๊ะครุ

มุmin หมายถึง ผู้ศรัทธาในศาสนาอิสลาม

มุสลิมะห์ หมายถึง ผู้หลงที่นักดือศาสนาอิสลาม

มุสาสาบะห์ หมายถึง ความรับผิดชอบตรวจสอบได้

รุกุ่น หมายถึง กฎที่ต้องปฏิบัติ

เราะสูล หมายถึง ผู้ที่ได้รับโองการจากอัลลอห์ สุบahanะสุวะตะอาลา ให้นำบทบัญญติมาเผยแพร่แก่ปวงมนุษย์ทั่วไป ดังนั้น เราะสูลทุกท่านจึงเป็นนบี แต่นบีบางท่านอาจไม่ได้เป็นเราะสูล

ละหมาดต่อเวลา หมายถึง การละหมาดหลังวักฏอีชา ซึ่งมีสภาพในเดือนรอมฎอนเท่านั้น

ละหมาดญุมอะ หมายถึง การละหมาดร่วมที่มัสยิด

วักฏ หมายถึง เวลาในการละหมาด

วันกิยานะห์ หมายถึง วันแห่งการฟื้นคืนชีพ

瓦ญบ หมายถึง จำเป็น

ศ็อลลัลลอห์สุลัยฮิวะสัลลัม หมายถึง ขอความจำเริญและความสันติจงมีแด่ท่าน

สุนนะ หมายถึง การปฏิบัติตามท่านนบีมุ罕มัด ศ็อลลัลลอห์สุลัยฮิวะสัลลัม ทุกรณี อย่างเช่น การใช้ชีวิตในประจำวัน

สุบahanะสุวะตะอาลา หมายถึง มหาบริสุทธิ์ ผู้ทรงไว้วางความสูงสุดเป็นคำสรรสิริยะพระเจ้าหลังจากกล่าวนามพระองค์

จะดีขึ้น หมายถึง คำพูด การประพฤติ ปฏิบัติ จริยวัตร ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของท่านนบีมุ罕์มัด ที่อุดลักษณ์สุจลักษณ์สักลัม

จะรวม หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อห้ามต่างๆ

ทางนะอ หมายถึง ประเภท

อาศัยเราะห์ หมายถึง วันสุดท้ายของสรรพสิ่งในโลก

อะมานะห์ หมายถึง ความรับผิดชอบ

อัล-อะมีน หมายถึง ผู้ไว้วางใจได้หรือผู้ซื่อสัตย์

อาชาán หมายถึง การประการให้รู้ว่า เข้าสู่เวลาของการละหมาดแล้วและเชิญชวนให้มาทำละหมาดร่วมกัน

อาณชิด หมายถึง การขับร้องบทเพลงที่เกี่ยวกับการศรัทธา การทำความดี

อิกมะอ หมายถึง การประการให้เริ่มพิธีการละหมาด

อิหม่าม ความถึง ผู้นำ หัวหน้า

อิติกاف หมายถึง ใช้เวลาในช่วงสิบวันสิบคืนสุดท้ายของเดือนรอมฎอน โดยอยู่ในมัสยิดและมีเจตนาเพื่ออัดลอกสุบทานะฮุระตะอาดา

อุลามะษ หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ในด้านศาสนาและมีความรู้ในด้านทั่วไป หรือเป็นประชญ์ของอิสลาม เช่น อิมามงานไฟฟ์ อิมามชัมบาลี อิมามชาฟี อิมามมาลีกี อิบนุซีน่า และอิบันนุกอนดุน เป็นต้น

สารีรายอ หมายถึง วันอีดิชั่งเป็นวันสำคัญของศาสนาอิสลาม โดยมี 2 วัน คือ วันอีดอิลฟิตรี และวันอีดดีลอัดฮา

อิจเราะห์ หมายถึง การอพยพของท่านนบีมุ罕์มัด ที่อุดลักษณ์สุจลักษณ์สักลัม จากนครมักกะส์ไปยังเมืองขัยริบ (มะเด็นะห์) และการอพยพครั้งนี้เองที่ถูกกำหนดให้เป็นจุดเริ่มต้นของศักราชแห่งอิสลาม